

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Didaktikai Teológia Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Római katolikus teológia szociális munka

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Fundamentális teológia I. (A vallás fogalma. A hit racionalitása. Valláskritikai kérdések)						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Vik János						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Robu Magda						
2.4 Tanulmányi év	2014-2015	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező – alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	70	melyből: 3.5 előadás	56	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					24
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					34
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					1
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama					84
3.8 A félév össz-óraszama					154
3.9 Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	• nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	A hitről való racionális számadás egyrészt „kifelé” kell, hogy történjen, vagyis azokkal szemben, akik nem-hívőként, illetve más hitűként kritikusan megkérdőjelezzik a keresztény hitet. Másfelől a számadás „befelé” is meg kell történjen: magáért a hívőért és a hitért önmagáért.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> A hittudomány területén belül a fundamentális teológia feladatát a következőképpen lehet körülírni: A fundamentális teológia a keresztény hit ésszerűségének (racionalitásának) igazolásával és alapjainak feltárásával foglalkozik. Mint tudományos teológiai diszciplína, annak a felfogásnak a kifejeződése, hogy a keresztény hit ésszerű (értelmes, megfontolt) kell legyen – illetve nem szabad ésszerűtlennek, megfontolatlanul lennie. Ezzel a fundamentális teológia egy olyan ügyet szolgál a kereszténységben belül, amely bár széles körben elterjedt, de mégsem magától értetődő törekvés.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Az, hogy mennyire ésszerű valakinek a hite, az abban mérhető le, hogy milyen intellektuális gondossággal (pontossággal) és felelősséggel tesz eleget az igazság melletti elköteleződésnek. A fundamentális teológia bibliai alapelveként gyakran kerül előtérbe 1Pét 3,15: „<i>Mindig legyetek készen arra, hogy válaszolni tudjatok mindenkinek, aki a bennetek lévő reménység okát kérdezi tőletek</i>”.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> Ezzel pedig már meg is neveztük a fundamentális teológia, illetve ezen kurzus meghatározó két alapindítékát (motivációját): Apologetikus indíték (a hit racionális védelme) és megalapozó indíték (a teológia racionális megalapozása).

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Mi a fundamentális teológia? Egy teológiai disciplina feladata, története és módszerei.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Mi a vallás? A vallás fogalmának funkciói és problémái.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Értelmetlen a vallásos beszéd? Valláskritika az analitikus filozófiában.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Beszélni Istenről, de hogyan? A vallásos beszéd értelmezési modelljei.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Ésszerű-e a hit? A hit és a racionalitás fogalma.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Be lehet Istent bizonyítani? Az Istenbizonyítékok	Előadás, a hallgatók	

argumentatív ereje.	interaktív bevonása	
A rossz és a szenvedés létezése – Isten létének megcáfolása? A teodicea-kérdés feladata és problémái.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Istenhit mint önelidegenedés? A funkcionalista valláskritika alapvonásai.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Az istenhit, mint az erkölcsi megalapozás szükséges következménye.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Megismerhető-e Isten? A kinyilatkoztatás hitének megismeréstani aspektusai.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Mennyire megbízható a vallásos tapasztalat? Hitbizonyosság és hittapasztalat.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Nincs üdvösség az egyházon kívül? A kinyilatkoztatás hite és a vallások teológiája.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Kinyilatkoztatás Jézus Krisztus által? Problémák és utak a krisztológiában.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Előadás: Isten mint tervező? Kreacionizmus, értelmes tervezettség és darvinizmus.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	

Könyvészet:

FRIES, Heinrich, *Fundamentaltheologie*, Graz ²1985.

HILPERT, Konrad – LEIMGRUBER, Stephan (Hg.), *Theologie im Durchblick: Ein Grundkurs*, Freiburg 2008.

KLAUSNITZER, Wolfgang, *Glaube und Wissen. Lehrbuch der Fundamentaltheologie für Studierende und Religionslehrer*, Regensburg 1999.

KREINER, ARMIN, *Párbeszéd és igazság viszonya az egyházban*, (ford.: Vik János), in: Korpics Márta – P. Szilczl Dóra (szerk.), *Szokrális kommunikáció. A transzcendens mutatkozása*, Budapest 2007, 143-156.

LOICHINGER, Alexander, *Frage nach Gott*, Paderborn 2003.

LOICHINGER, Alexander, *Ist der Glaube vernünftig? Zur Frage nach der Rationalität in Philosophie und Theologie*, Teil I und Teil II, Neuried bei München 1999.

MÜLLER, Klaus (Hg.), *Fundamentaltheologie. Fluchtlinien und gegenwärtige Herausforderungen*, Regensburg 1998.

WERBICK, Jürgen, *Den Glauben verantworten. Eine Fundamentaltheologie*, Freiburg-Basel-Wien 2000.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezetés. Tematika megbeszélése: Teremtés és evolúció – Richard Dawkins bemutatása.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A természetes szelekció „tudatosító” hatása Dawkins ateizmusában.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A természettudomány és az ateizmus – Keresztény reakciók Darwin nézeteire.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
Az istenérvek Dawkins-i elemzése.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A bizonyítékok szerepe a tudományban és a vallásban.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A vallás, mint „melléktermék”.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A mémek fölöslegessége.	Tematika, releváns szövegek	

	előkészítése, megbeszélése	
Az istenhit, mint az erkölcsi megalapozás szükséges következménye.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A vallásosság és a gyermekkor.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A való világ nagyszerűségének felfogása, mint „igazi” vallás.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A párbeszéd további lehetőségei tudomány és vallás között.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
Dawkins istenképe – A keresztény isten-kép Alister McGrath nyomán.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
Teológia és természettudományok kapcsolata.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
Kiértékelés. Összefoglalás.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
<p>Könyvészet:</p> <p>Dawkins, Richard, <i>Isteni téveszme</i>, Budapest 2009.</p> <p>Kreiner, Armin, <i>Naturwissen und Gottesrede. Die Bedeutung naturwissenschaftlicher Erkenntnis für die theologische Reflexion</i>, Hirschberg 58. (2005/6.), 341-345. Magyarul: Kreiner, Armin, Természettudás és istenbeszéd. A természettudományos megismerés jelentősége a teológiai reflexió számára. (Vik János fordítása), in <i>Keresztény Szó</i> (2010/1), 31-33.</p> <p>McGrath, Alister, <i>Dawkins Istene. Gének, mémek és az élet értelme</i>, Pozsony 2008.</p>		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A vallásos hit ésszerűsége melletti érvelés képessége
- Valláskritikai kérdések komolyan vétele és a rájuk vonatkozó párbeszéd keresése

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Feldolgozott anyag ismerete	vizsga	66%
	Interaktív jelenlét	számontartás	
10.5 Szeminárium / Labor	Minden releváns szöveg ismerete, egy választott téma bemutatása, résztvevők interaktív bevonása	megtartott referátum kiértékelése	33%
	Interaktív jelenlét	számontartás	
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Szemináriumi foglalkozáson történő kötelező fizikai jelenlét (maximum 2 hiányzás megengedett!) • Egy választott szemináriumi téma kidolgozása, bemutatása • Az előadások során feldolgozott témák elégséges ismerete 			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2014.04.30

Dr. Vik János

Drd. Robu Magda

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2014.05.05

Dr. Vik János